

Svitá našim seniorom vďaka PPP projektom na lepšie časy?

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 15.03.2010

Treba počítat' s dlhodobou návratnosťou

Ako konštatuje Elena Dleštíková z občianskeho združenia DOMUS BENE - DOM DOBRA, ktoré kompletne zrekonštruovalo bývalé rekreačné stredisko SPP pri Slniečnych jazerách v Senci na domov pre seniorov, prevádzka takéhoto zariadenia nie je práca - je to poslanie. Seniori podľa nej potrebujú bezbariérový pohyb po celom zariadení, neobmedzený prístup k informáciám, prirodzené osvetlenie doplnené umelým a nepretržitú starostlivosť odborného personálu.

Pokiaľ ide o samotné financovanie, prvotné a najväčšie investície má zriaďovateľ. Prijímateľ sociálnej služby či jeho spolufinancovateľ sa na ňom podieľajú formou mesačnej úhrady. Samospráva v rámci svojich kompetencií má zo zákona finančne prispievať nielen občanovi, ale takisto poskytovateľovi aj na prevádzkové náklady. Náklady na jeden osobomesiac (služby + prevádzka) vychádza v Domus Bene na 950, poplatky sa pohybujú v rozmedzí od 710 do 910 eur (podľa toho, či ide o 1- alebo 2-posteľovú izbu). Samozrejme, príspevok VÚC možno čerpať len pri obsadenom lôžku. Kto na to má, môže si priplatiť nadštandard.

Veľmi diskutovanou a nevyjasnenou otázkou zostáva návratnosť takejto investície, pokiaľ zriaďovateľom zariadenia sociálnych služieb nie je štát. Ako Elena Dleštíková upozornila, súkromník musí rátať s dlhodobou návratnosťou - finančné prostriedky sa začnú rentovať asi za 2 až 3 roky prevádzky, aj to len za predpokladu príspevku samosprávy, sponzoringu alebo účasti na rôznych projektoch. „Z uvedeného je jasné, že ak sa dospeje k rozhodnutiu zriaďiť domov pre seniorov či zariadenie sociálnych služieb, je dôležité vyzbrojiť sa veľkou až neobmedzenou trpezlivosťou a pri prvých neúspechoch sa nevzdávať,“ uzavrela.

Charakteristika a inštitucionálne prostredie

Ako na už zmieňovanom februárovom diskusnom stretnutí [Senior Living - šanca pre investorov](#) povedala výkonná riaditeľka Asociácie PPP Irma Chmelová, jednotná právna charakteristika PPP projektu neexistuje. Definícia Európskej komisie hovorí o forme spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom za účelom financovania, výstavby, rekonštrukcie, prevádzky a údržby infraštruktúry a poskytovania služieb pomocou nej. „V každom prípade musí ísť o financovanie a poskytovanie verejnej služby a o relatívne dlhodobú spoluprácu oboch partnerov,“ zdôraznila Chmelová. Obzvlášť dôležité v koncesnej zmluve je podľa nej rozdelenie rizík medzi partnerov - súkromný musí prevziať ich prevažnú časť (riziko výstavby, riziko dostupnosti, riziko dopytu). PPP „po slovensky“ znamená koncesiu, ktorá môže byť podľa Zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní § 15 na stavebné práce alebo na služby.

Legislatívne a inštitucionálne prostredie PPP zakladá Programové vyhlásenie vlády SR z roku 2006, časť 2.2 Hospodárska politika: „Vláda SR sa zaväzuje určiť pravidlá a aktívne podporovať vznik verejno-súkromných partnerstiev v oblasti spravovania a vytvárania verejných statkov a zabezpečovania verejných služieb.“ Úloha verejného sektora (Ministerstva financií SR) spočíva najmä v metodologickej a podpornej funkcii. Ide napríklad o uhradenie 100 percent nákladov na prípravu štúdie realizovateľnosti PPP projektu pre jeho minimálnej investičnej hodnote 15 miliónov eur. Súkromný sektor zastupuje a voči verejnému partnersky vystupuje zase Asociácia PPP, ktorej funkciou je informovať, vzdelávať, radiť a sprostredkovať kontakty na realizátorov projektov.

Objavujú sa už prvé vzorové lastovičky

V súčasnosti známymi plánovanými PPP projektmi sú Spoločný mediálny komplex pre STV a SRo (138 mil. eur), Revitalizácia 4 železničných staníc (Bratislava - Nové Mesto, Prievidza, Trenčín a Žilina), Administratívne a kreatívne centrum Košického samosprávneho kraja (KSK) alebo Fakultná nemocnica s poliklinikou Rázsochy Bratislava. K ďalším PPP zámerom patria komplexné komunálne služby (Liptovský Mikuláš), oprava a údržba miestnych komunikácií (Banská Bystrica), spoločné sídlo ministerstiev, obchvat Bratislavy (D4), parkovacie domy a v oblasti sociálnych služieb domovy seniorov.

Popri infraštruktúre, zdravotníctve, školstve, športe, kultúre, obrane, spravodlivosti, životnom prostredí a IT je teda ďalšou perspektívnou sférou uplatnenia modelu PPP práve sociálne bývanie. Dopyt po ňom má po celom Slovensku rastúci trend. Prvé lastovičky, ktoré sa v tomto smere u nás objavujú, dávajú nádej, že našim seniorom konečne svitá na lepšie časy. Ako vzor uviedla Irma Chmelová dva projekty domova seniorov v susednom Česku.

Projekt Velká Hled'sebe (obec s 2100 obyvateľmi) zahŕňa plán revitalizácie a znovu využitia dnes už opusteného areálu vojenských a priemyselných objektov z 50. rokov 20. storočia. Cieľom zámeru je výstavba novej časti obce - „Tretie milénium pre tretí vek“, kde má byť väčšina služieb zameraná na služby pre seniorov v troch funkčných zónach: priemyselnej, administratívno-obchodnej a rezidenčnej. Na financovaní sa podieľa obec, eurofondy a súkromný partner, ktorého zapojenie do projektu spočíva vo financovaní, výstavbe a komplexnom prevádzkovaní (ubytovacie a zdravotnícke služby). Prípravou projektu bola poverená obcou založená spoločnosť Klimentovská a.s.

Druhým príkladom z ČR je **Domov seniorov na Dómskom pahorku v Litoměřiciach** s kapacitou 108 lôžok (ide o prvý oficiálny projekt PPP v tejto oblasti). Prevádzkový model (koncesia) počíta s ošetrovateľskou a opatrovateľskou službou, technickou správou a s poskytovaním kompletných sociálnych služieb. Investorom a vlastníkom je mesto Litoměřice a prevádzkovateľom Farní charita Litoměřice. Prevádzka bola spustená koncom roka 2009, dĺžka koncesnej zmluvy je 20 rokov.

Znalosť problematiky projektov PPP nie je vôbec taká hlboká a samozrejmá, ako by sa pri povrchnom pohľade mohlo zdať. Vyplniť túto medzeru je ambíciou odborného seminára internetového časopisu Stavebné fórum.sk pod názvom [PPP - slovenská cesta](#), ktorá sa pod záštitou predsedu Košického samosprávneho kraja Zdenka Trebulu a odbornou garanciou Asociácie PPP uskutoční vo štvrtok 18. 3. 2010 od 13.30 do 16.30 hodiny v košickom hoteli Doubletree by Hilton. Na programe akcie, ktorého partnermi sú INVA GROUP a.s. a MS architekti s.r.o., bude aktuálny stav verejno-súkromného partnerstva u nás, jeho podpora na centrálnej i miestnej úrovni, skúsenosti z realizácií konkrétnych projektov, ako aj nové trendy a perspektívne sektory PPP z pohľadu budúcnosti. Podujatím bude jeho účastníkov moderátorsky sprevádzať osoba v tejto oblasti vari najpovolanejšia - výkonná riaditeľka Asociácie PPP Irma Chmelová.

Ilustračné foto a grafy - Asociácia PPP

Mapka (index starnutia) - www.statistics.sk

Grafy 1, 2 - Model PPP vs. klasická zákazka

Foto 1, 2 - Projekt Velká Hled'sebe (ČR)

Foto 3 - Domov seniorov na Dómskom pahorku v Litoměřiciach (ČR)

15.03.2010 09:15, SF / Juraj Pokorný